

CENTRAAL
MUSEUM
UTRECHT

Agnietenstraat 1
Maliebaan 42

mei 1967

HET
KUNSTWERK
VAN DE
MAAND

Het afgebeelde kunstwerk is gedurende
de maand mei geëxposeerd in de hal van het
Centraal Museum, Agnietenstraat 1.

(Buslijnen 8 en 11)

Bruidsjapon, 1892, vervaardigd door M. Morel Pineau, Genève. Satijn-zilverkleurige glazen kraaltjes — glazen parels — Brussels naaldkant. Lang 268 — taille 57.

Het gebruik om bij het huwelijk een witte bruidsjapon met sluier te dragen is nog geen 200 jaren oud. Zij werd in de 18e eeuw in de duitse adellijke kringen ingevoerd en burgerde zich vervolgens in de meeste europese landen in. Enkele volksgroepen houden zich echter nog steeds aan de eigen bonte bruidsdracht, zoals in Nederland op Marken en Volendam en in Duitsland in Saksen. Zo ook in de Elzas.

De bruidssluier, die bij de Romeinen bekend was maar vermoedelijk van nog oudere datum is, zou nog een overblijfsel van de bruidsroef zijn. De bruidegom zou het gelaat van zijn te ontvoeren geliefde in de sluier gehuld hebben om te verhinderen dat zij de weg naar haar ouderlijk huis terug vond.

De afgebeelde japon heeft een hoog opstaand boordje en een strak lijfje dat in tweeën gedeeld is; de slanke taille wordt geaccentueerd door een brede lange strikceintuur, waarvan de slippen over de rok vallen en de bovenwijdte van het lijfje nog eens onderstreept. De rok eindigt in een lange sleep en heeft langs de gehele zoom een opgenaaide ruche; de binnenzijde van de zoom is verzwaaard met ingenaaide loodplaatjes om de stof een mooie valling te geven.

Als materiaal werd overwegend satijn gebruikt. Het bovenste deel van het lijfje heeft een overlijfje van gaze-de-soie waarover de bef valt, die afgezet is met Brussels naaldkant. Het halsboordje en de naad over het lijfje zijn versierd met zilverkleurige glazen kraaltjes en glazen parels. De mouwen zijn slank en hebben een gerimpelde kop; ook de pols is afgezet met Brussels naaldkant, zilverkleurige glazen kraaltjes en glazen parels.

Het toilet wordt gecompleteerd door wit-glacé handschoenen, een witte struisveren waaijer, wit-zijden tulle sluier en satijnen schoenen. Dit voorbeeld van de mode in 1892 vertoont een gracieuze, slanke lijn die voor een deel kan worden beschouwd als een vereenvoudiging, een reactie op het overladene van de voorafgaande „tournuremode” met de zware over de heupen en van achteren opgenomen gedrapeerde stof gesteund door de „queue de Paris”.

De dame, die op haar trouwdag in 1892 deze japon heeft gedragen, verenigde in dit modieuze toilet alle eigentijdse maar toch kortstondige idealen van statigheid en elegance.